

„Naša je misija u narednom razdoblju povećavanje konkurentnosti temeljene na kvaliteti, inovativnosti i fleksibilnosti!“

Zadovoljstvo mi je što Vas mogu pozdraviti upravo u Ministarstvu pomorstva, prometa i infrastrukture, u čijoj se nadležnosti i nalazi najveći broj tvrtki od strateškog interesa za Republiku Hrvatsku. Svi smo svjesni da je pravo vrijeme da razgovaramo o tome jesmo li u **prethodne dvije godine unaprijedili poslovanje javnih poduzeća; mijenjamo li načine upravljanja i postavljamo li više standarde odgovornosti** u upravljanju strateškim interesima države i jesmo li **definirali i pokrenuli strateške projekte** koji će dugoročno pokazati korist za cijelu državu i društvo.

Naša današnja uloga ovdje je da iskreno i otvoreno, bez uljepšavanja, damo sami sebi presjek učinjenog i ohrabrimo se da smo spremni raditi više i svi zajedno uložiti veću energiju u **kvalitetnije i odgovornije upravljanje društvima i bolje ostvarenje investicijskih planova.**

Kad se osvrnem na početak svojeg rada u resoru pomorstva, prometa i infrastrukture, dajem samo nekoliko osnovnih informacija – **53 poduzeća i ustanova velikim dijelom bez jasne razvojne vizije i strategije; generirani dugovi** (ukupna zaduženost po kreditima početkom 2012. godine iznosila je 50 milijardi kuna) od kojih **mnogi dolaze na naplatu upravo u ovim godinama** (samo u HAC-u i ARZ-u na naplatu u 2014. godini dolazi 7,5 milijardi kuna kredita); **godишnje generiranje finansijskih gubitaka** (rashodi veći od prihoda); **neisplative i nepotrebne investicije** (izgradnja autocesta na kojima nema dovoljno prometa, projekti lučke infrastrukture bez pravih studija isplativnosti); **nefunkcionalna i potkapacitirana društva s velikim brojem zaposlenih** (samo je sustav **Hrvatskih željeznica** početkom 2012. godine imao **14.600 zaposlenih**).

U prezentacijama trgovačkih društava čut ćemo danas ključne informacije o poslovanju posljednjih godina i planovima za ovu godinu. U tom nizu statistika i pojedinačnih slučajeva koje opisuju poduzeća, svjestan sam da bi neki podaci mogli biti potpuno depresivni. Još uvijek imamo **značajne subvencije od države** u velikom broju poduzeća; **ovisnost o financiranju** iz državnog proračuna **nije dovoljno nestala; restrukturiranje se velikim dijelom svodi na smanjenje broja zaposlenih**, a još uvijek **nedovoljno** na uvođenje novih procesa i kreiranje novih usluga; **investicije se i dalje u velikoj mjeri financiraju iz kredita**. Možemo li biti u potpunosti zadovoljni? Odgovor je ne.

Istovremeno, neki podaci koje je iznio potpredsjednik Grčić zvuče ohrabrujuće – čuli smo da **prihodi rastu**, a postoji **tendencija smanjenja rashoda; veći je broj poduzeća u prošloj godini ostvario dobit; gubici su značajno smanjeni.**

Ipak, znamo da se uspjeh ne temelji isključivo na mjerenu produktivnosti po zaposlenom i na koeficijentu tekuće likvidnosti. **Uspjeh znači održiv razvoj koji se usredotočen na poboljšanje performansi.** Ako sami sebi damo u zadatak da nam je **cilj graditi krupnu sliku jer je ona jedina koja se pamti**, onda će sigurno neke od ovih prezentacija izražavati ogromnu nadu.

Uspješan razvoj ne zahtijeva samo viziju i strategiju. **One su te iz kojih proizlaze ideje koje se pretvaraju u politike i konkretnе projekte, ali i na njihovu provedbu.** Ako stalno postoje problemi s provedbom, tada je nešto u temelju pogrešno. To je ono što moramo ocijeniti i na tome raditi.

U tom kontekstu kad pogledam resor danas, dvije godine kasnije, **vjerujem da su određeni koraci ipak vidljivi. Čini mi se je velik broj poduzeća usredotočen na svoju ekonomsku i društvenu ulogu.** Prepoznato je da je važna ravnoteža. Jednako tako, važno je shvatiti da **javna poduzeća objedinjuju ekonomske, socijalne i prostorne elemente**, ukorijenjene u održivi prostor.

Pokrenut je ciklus investicija u javnim poduzećima:

- na razini Vlade donesena je strateška odluka **o ulaganju u riječki prometni pravac i time pokrenuto projektiranje nove željezničke infrastrukture u vrijednosti 15 milijardi kuna;**
- ulaže se u obnovu željeznica koje su u potpunosti zanemarene u proteklim desetljećima (**u 2013. godini u željezničku infrastrukturu uloženo je 1 milijardu kuna**);
- završena je **autocesta do Ploča**; otvoren tunel Sv. Ilija
- pokrenut je ciklus **gradnje državnih cesta** (dionica kod Rijeke, dionice kod Splita), planiraju se **projekti rješavanja pitanja uskih grla prometne infrastrukture** i spremaju za financiranje iz EU fondova;
- ulaže se u **projekte lučke infrastrukture** (vanjski vezovi u Splitu) i **infrastrukture zračnih luka** (završeno je koncesioniranje zagrebačke zračne luke, Zračna luka Dubrovnik na dobrom je putu da dobije sredstva iz strukturnih fondova);
- pokrenuta su **ulaganja u vozni park u području željeznica i pomorskog prometa – nove vlakove i brodove gradit će hrvatske tvrtke.** HŽ Putnički prijevoz potpisuje sutra ugovor s Končarom o gradnji nova 44 vlaka za gradski i prigradski promet, a u Uljaniku je ove subote porinut prvi od 4 nova Jadrolinijina trajekta.
- Hrvatske ceste rade na projektu povezivanja hrvatskog juga i ishodena je studija predizvodljivosti za Pelješki most

Započeli su procesi restrukturiranja:

- tijekom protekle **dvije godine 22 trgovačka društva u nadležnosti MPPI** započelo je s provođenjem programa restrukturiranja
- oni su teški, bolni, nailaze na otpor, no nužni za rješavanje pitanja likvidnosti društava i postojanja sustava koji će ispunjavati svoju glavnu zadaću služenja građanima
- strateške smjernice planova restrukturiranja ne sadržavaju samo smanjenje radnih mjeseta, već i **zadržavanje core businessa, optimalizaciju troškova, bolje upravljanje nekretninama** (npr. Hrvatske pošte) i kreiranje novih usluga (npr. evoTV, D check u Croatia Airlines)
- **smanjio se broj ovisnih društava** te započeo proces njihove privatizacije

Sačuvali smo tvrtke od strateškog interesa od propasti i stečaja

- **što nije bilo nimalo lako**
- **procesom restrukturiranja Croatia Airlines održano je 8 zračnih luka** (od kojih su Zračne luke Osijek i Rijeka sačuvane od potpunog gašenja), a **nacionalni zrakoplovni prijevoznik pripremljen za pronalaženje strateškog partnera**
- odluka o spašavanju HŽ Carga na čijoj realizaciji moramo ustrajati, **od strateške je važnosti zbog prijevoza tereta i dalnjeg razvoja hrvatskih morskih i riječnih luka.** Ozbiljni rezovi i program restrukturiranja društva nužan je kako bi se održao određen broj radnih mjeseta (smanjenjem od 1.100 spasit će se 2.242) i tvrtka pripremila za novog strateškog partnera.
- mjerama racionalizacije i smanjenjem zaposlenih u protekle dvije godine, **procjenjuje se da je sačuvano do 4.000 radnih mjeseta**
- započeli smo procese **privatizacije i dokapitalizacije tvrtki** kojima je potreban dodatan poticaj za daljnji razvoj

Krenuli smo u velike projekte racionalnijeg upravljanja i korištenja državne infrastrukture

- koji se tiče velikog broja tvrtki u državom vlasništvu – **projekt objedinjavanja svjetlovodne infrastrukture** koji vode Odašiljači i veze
- projekt podrazumijeva preuzimanje viškova optičke infrastrukture u vlasništvu državnih tvrtki i komercijalizaciju na tržištu, a **procjenjuje se da će ulaganja do 2020. godine iznositi do 7 milijardi kuna**

Možemo li **ovime** biti zadovoljni? Osobno mislim da možemo. Dvije godine je malo vremena za napraviti velike korake, no dovoljno za započeti temeljne promjene. **Upravljanje promjenama je izuzetno teško.** Ulijetanje u velike reforme ne funkcionira, a šok terapije su uvijek doživjele neuspjeh.

Očekujem da današnje prezentacije **budu realne i samokritične.** Bit će razloga za nezadovoljstvo, ali i za optimizam. Svi smo svjesni daljnih očekivanja, **znamo što je ono na čemu treba ustrajati,** koje su **to promjene u upravljanju i poslovanju** koje treba provesti i koji su nam **zajednički ciljevi u narednom periodu.**

To je naša misija za sljedeće razdoblje: **početak temeljenja vlastite konkurentnosti na kvaliteti, inovativnosti i fleksibilnosti.** Bodrimo se danas da svi zajedno budemo odlučniji u onome što radimo i kreativniji u poslovnim procesima. Svako poduzeće je živo tkivo koje se generički razvija, a procesi njihovih promjena su stalni. Osobno, **vjerujem da imamo dovoljno jakih argumenata za nastaviti provoditi započete procese i projekte, ali i pokrenuti još važnije i dugoročnije promjene.**